

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 138 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af:

Forslag til lov om forholdsregler vedrørende økonomisk og andet samkvem med Iran.

(Lovforslag nr. L 198. Fremsat 30/4 80. Første behandling 7/5 80. Betænkning 7/5 80. Anden behandling 9/5 80).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Stinus (RV):

Ved første behandling af dette lovforslag gav det radikale venstre utvetydig tilslutning til regeringens forslag. Denne tilslutning fastholdes. Når jeg har bedt om ordet, er det for at give udtryk for en vis bekymring.

Der har i pressen været forlydender fremme om, at EFs sanktionspolitik mod Iran smuldrer, at EF-landenes økonomiske sanktioner over for Iran får en betydelig mere udvandet form end tidligere antaget, at de fleste lande fortolker bestemmelserne mere lempeligt, end det fremgik af hensigtserklæringerne fra EFs regeringschefer i Luxembourg for 3 uger siden, at de store lande vil holde bestående og indgåede kontrakter uden for boykoten også efter den 17. maj. Det har også i pressen været nævnt, at der i Storbritannien ventes vedtaget et lovforslag, der udelukkende forbyder indgåelse af nye aftaler. Alle bankforretninger holdes uden for forbudet, og man venter, at Italien, Frankrig og Vesttyskland vil indtage en tilsvarende holdning.

Det var i Politiken fra søndag den 11. maj nævnt, at den amerikanske viceøkonomiminister havde understreget, at en EF-boykot, der ikke også omfatter eksisterende kontrakter, ikke vil være særlig effektiv. Det radikale venstre deler denne opfattelse, og jeg vil gerne bede udenrigsministeren bekræfte eller afkræfte disse forlydender om en lempeligere EF-sanktionspolitik over for Iran. Såfremt der bliver tale om en bekræftelse, vil det radikale venstre henstille til regeringen, at der

på mødet den 17. maj gøres en overordentlig aktiv indsats for at holde de øvrige 8 lande fast på en meningsfuld sanktionspolitik.

På baggrund af det mislykkede amerikanske forsøg på at befri gidslerne er det mere nødvendigt end nogen sinde, at alle fredelige midler til løsning af konflikten benyttes fuldt ud. Den planlagte sanktionspolitik er et sådant fredeligt middel, men midlet skal udnyttes fuldt ud. Det, der sker i Iran, må ikke få lov til at danne skole, og Danmark og andre europæiske lande må vise, at det, der sker, er uacceptabelt.

Lad mig i øvrigt benytte lejligheden til at nævne et spørgsmål, som kan blive aktuelt. Såfremt boykoten skulle komme til at ramme enkelte danske virksomheder, bør vi efter det radikale venstres opfattelse overveje en eller anden form for, hvad vi kunne kalde for solidarisk kompensation til sådanne enkeltvirksomheder. Det må være Danmark og ikke den enkelte virksomhed, der skal betale prisen for sanktionspolitikken. Jeg vil være glad for at høre udenrigsministerens mening om tanken om en sådan kompensation.

Steen Folke (VS):

Den EF-harmoniserede vedtagelse af økonomiske sanktioner mod Iran indebærer endnu et udenrigspolitisk skridt i den forkerte retning. Her bidrager en dansk regering direkte til en optrapning af den konflikt mellem USA og Iran, hvis baggrund er USAs interesser i udnyttelse af Mellemøstens olieressourcer og USAs mangeårige aktive støtte til shahens brutale og undertrykkende regime.

VS tager afstand fra gidseltagningen i Teheran, men vi tager sandelig også afstand fra den danske regerings og EFs optrapning af konflikten. Vedtagelsen af økonomiske sanktioner mod Iran vil ikke bidrage til konfliktens løsning, men langt snarere til, at den bliver uløselig. Samtidig er man med til at puste til den ild, der ulmer i det iranske folk, som igennem årtier har oplevet de vestlige landes udplyndring af dets ressourcer og støtte til dets undertrykkere. Det er en farlig kurs, dansk udenrigspolitik følger med vedtagelsen af dette lovforslag.

På baggrund af lovforslagets vigtighed skal det da også lige bemærkes, at udvalgsarbejdet med dette lovforslag mindst talt har